

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ
Punjab State Commission for Minorities
Forest Complex, Sector 68, S.A.S Nagar
Tel. 0172-2298094, Fax 2298080 Email pb.minoritycomm@gmail.com

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

ਵੱਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ-ਕਮ-ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ,
ਮਾਲ, ਮੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵਿਭਾਗ।
(ਜ਼ਰੀਰ ਸ਼ਾਖਾ)

ਮੀਮੋ ਨੰ: 01/03/2020/ਕਮਿਸ਼ਨ/ 285
ਮਿਤੀ 15/6/2020

ਵਿਸ਼ਾ:- ਚਰਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਸਬੰਧੀ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀ ਰਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ
ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਮਿਤੀ 04-09-2009 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਆਪ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ: 11/48/2019-ਜ-3/4444, ਮਿਤੀ
02-03-2020 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ।

2. ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀ ਰਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਚਰਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਸਬੰਧੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 04-09-2009 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹਿੱਤ ਮਾਲ ਅਤੇ ਪੁਨਰ, ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਪੱਤਰ ਨੰ: 5/1/2019-ਜ-1/1226-1252, ਮਿਤੀ 25-01-2019 ਰਾਹੀਂ ਸਮੂਹ ਮੰਡਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ਼ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ਼ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਚਰਚ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਮਾਨਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਚਰਚ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨਜ਼ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਤੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਸਬੰਧੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵੀ 50 ਤੋਂ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਚਰਚਾਂ/ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਤੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਅਣ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ ਤੇ ਵੇਚਣ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਮਿਤੀ 16-03-2020 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚਰਚ/ ਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਤੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਾਲ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਗਠਤ ਕੀਤੀ

ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ:-

ਲੜੀ ਨੰ:	ਮੌਜੂਦਾ ਆਹੁਦਾ	ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਆਹੁਦਾ
1.	ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ	ਚੇਅਰਮੈਨ
2.	ਸੀਨੀਅਰ ਵਾਈਸ-ਚੇਅਰਮੈਨ	ਮੈਂਬਰ
3.	ਵਾਈਸ-ਚੇਅਰਮੈਨ	ਮੈਂਬਰ
4.	ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ	Official ਮੈਂਬਰ
5.	ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲੇ ਦਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ	Official ਮੈਂਬਰ
6.	ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲੇ ਦਾ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ	Official ਮੈਂਬਰ
7.	ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲੇ ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ	Official ਮੈਂਬਰ
8.	ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਇਕ ਮੈਂਬਰ who has done outstanding work regarding safeguarding the interests minority Community.	Non- Official ਮੈਂਬਰ
9.	ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਇਕ ਮੈਂਬਰ Legal Expert (legal luminary) and having legal knowledge and has an experience dealing with such legal matters and has done outstanding work regarding safeguarding the interests minority Community	Non- Official ਮੈਂਬਰ

ਚਰਚ/ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਹੀਣਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੱਖ ਵਿਚਾਰਨ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇਤਰਾਜ਼ਹੀਣਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (No Objection Certificate) ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ। ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚਰਚ/ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੀਣਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਰਚ/ਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਸੇਲ ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

Manuwal Nahar
(ਪ੍ਰੋ:ਇੰਮਾਨੂਏਲ ਨਾਹਰ) 15.06.2020

ਚੇਅਰਮੈਨ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ

10

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਮਾਲ ਪੁਨਰਵਾਸ ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵਿਭਾਗ
(ਜਗੀਰ ਸਾਖਾ)

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

✓ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੰਜਾਬ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ,
ਫੋਰੇਸਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਸੈਕਟਰ-68,
ਐਸ. ਏ. ਐਸ. ਨਗਰ।

ਮੀਮੋ ਨੰ: 11/48/2019-ਜ-3/ 8591
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ: 28/7/2020

ਵਿਸਾ ਚਰਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਸਬੰਧੀ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਰਜੇਸ ਬਿੰਦਲ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ
ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 29.9.2009 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ।

ਹਵਾਲਾ: ਆਪ ਦਾ ਪੱਤਰ ਨੰ: 01/03/2020-ਕਮਿਸ਼ਨ/285 ਮਿਤੀ 15-06-2020

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਅਧੀਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਤੇ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕੀਤੇ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਛਡਵਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ
ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਮਿਤੀ 14.1.2019 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ
ਵੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ 5/1/2019-ਜ-1/1226-1252, ਮਿਤੀ 25.1.2019 (ਕਾਪੀ
ਨੱਥੀ) ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੰਡਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਚਰਚ ਦੀਆਂ ਜਮੀਨਾਂ
ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਵਾ ਸਬੰਧਤ
ਜਿਲਿਆਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ The Punjab Religious Premises and Land (Eviction
and Rent Recovery) Act, 1997 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

2. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਚਰਚ/ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ
ਲਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੀਣਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਉਚਿਤਤਾ
ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਗ੍ਰੇਡ-1
[Signature]

✓ 11

ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਖੇ

1. ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੰਡਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ਼।
2. ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ਼।

ਸਿੱਖੇ ਨੰ: 5/1/2019-ਜ-1/1226-1252
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ 25-1-2019

ਵਿਸ਼ਾ:- C.O.C.P No. 3949 of 2018 in Criminal Misc.No.M- 26928 of 2009 (O&M)
titled as Anwar Masih V/s State of Punjab.

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਆਪ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ Criminal Misc.No.M- 26928 of 2009 (O&M) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਮਿਤੀ 24-9-2009 ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ:-

" Before parting with the order, I deem it appropriate to bring the matter to the notice of Chief Secretary, Punjab regarding the huge properties of the Churches in Punjab, especially in bigger cities like Amritsar, Ludhiana and Jalandhar are being grabbed by the persons who are in-charge of the same. Many of them are with criminal background. It is even evident from the facts of the present case. A lot of civil and criminal litigation is pending regarding Church properties. Least the entire property, which is in fact meant for public good, is usurped by the undesired elements, protective steps are required to be taken by the State either to take over all these properties or make some alternative arrangements".

ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਮਿਤੀ 14-1-2019 ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਪੀ ਆਪ ਨੂੰ ਭੇਜ ਕੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੀ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਚਰਚ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਸੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਐਮ ਨੰ: 26928 ਆਫ 2009 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 24-9-2009 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣੀਆਂ ਯਕੀਨੀਆਂ ਹਨ।

2. ਰਾਜ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ਼ ਵਲੋਂ The Punjab Religious Premises and Land (Eviction and Reim Recovery) Act, 1997 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਮਾਲਕੀ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"Section 2 (d) "Religious Institution," means any Gurudwara, temple, church, mosque, temple of Jains or Budhas-which is registered under the provisions of the Societies Registration Act, 1860 (Central Act No. XXI of 1860) or is established under any statute and includes any other place of worship by whatever name, it may be called, which is registered as aforesaid or is established under any statute;

“Section 2 (e) “religious premises,” means any land whether used for agricultural or non-agricultural purposes, or any building or part of a building belonging to a Religious Institution and includes.”

Section 4 and 5 of the said Act, deals with the eviction of unauthorized persons and Section 6 deals with power to recover damages in respect of religious premises are governed by the said Act, 1997.

ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਮ ਅਗ਼ੱਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਇੰਨ ਬਿਨ ਪਾਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ।

ਨਾਮਜ਼ਿਰ
ਅਧੀਨ ਸਕੱਤਰ ਮਾਲ(ਮ)

19

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ
Punjab State Commission for Minorities
Forest Complex, Sector 68, S.A.S Nagar
Tel. 0172-2298094, Fax 2298080 Email pb.minoritycomm@gmail.com

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

ਵੱਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ-ਕਮ-ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ,
ਮਾਲ, ਖ਼ਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵਿਭਾਗ।
(ਜ਼ਰੀਰ ਸ਼ਾਖਾ)

ਮੀਮੋ ਨੰ: 01/03/2020/ਕਮਿਸ਼ਨ/ 501

ਮਿਤੀ 13/8/2020

ਵਿਸ਼ਾ:- ਚਰਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਸਬੰਧੀ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀ ਰਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ
ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਮਿਤੀ 24-09-2009 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਆਪ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ: 11/48/2019-ਜ-3/8591, ਮਿਤੀ
23-07-2020 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ।

2. ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ: 01/03/2020/ਕਮਿਸ਼ਨ/285 ਮਿਤੀ
15-6-2020 ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਪ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ:
5/1/2019-ਜ-1/1226-1252 ਮਿਤੀ 25-1-2019 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ
ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਹੁੱਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਚਰਚ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀਜ਼ ਤੇ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ
ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

3. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੰਡਲ
ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ਼ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ਼ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚਰਚ ਜਾਂ
ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਦਾ ਵਸੀਕਾ/ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ
ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

Anamul Nohar

ਪ੍ਰੋ: ਇਮਾਨੁੱਏਲ ਨਾਹਰ,

ਚੇਅਰਮੈਨ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ
ਡਾਇਰੀ ਨੰ: 401 ਮਿਤੀ 31/8/20

20

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਮਾਲ ਪੁਨਰਵਸਤ ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਟ ਮੋਨੀਟਰਿੰਗ ਵਿਭਾਗ
(ਜਗੀਰ ਸਾਖਾ)

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੰਡਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ।
ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ।

ਮੀਮੋ ਨੰ: 11/48/2019-ਜ-3/
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ:

ਵਿਸ਼ਾ:- ਚਰਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ ਸਬੰਧੀ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਰਜੇਸ਼ ਬਿਦਲ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ
ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 24.9.2009 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ
ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਆਪ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆ
ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੱਤਰ ਨੰ:1/03/2020/ਕਮਿਸ਼ਨ/201, ਮਿਤੀ 13.8.2020 ਦੀ
ਕਾਪੀ ਅਗਲੇਰੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਗ੍ਰੇਡ-1

ਪਿੱਠ ਅੰਕਣ ਨੰ:11/48/2019-ਜ-3/ 10768

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ 24/8/20

ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਉਤਾਰਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ
ਉਨਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ: 01/03/2020/ਕਮਿਸ਼ਨ/201, ਮਿਤੀ 13.8.2020 ਦੇ ਹਵਾਲੇ
ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਹਿਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਗ੍ਰੇਡ-1